

Inspraakreactie n.a.v. punt 8 van de agenda van de Cie Grondgebied d.d. 21-4-09

Geachte voorzitter, geachte leden van de Cie Grondgebied.

De vorig jaar gereedgekomen nieuwbouw van Middelwijk is voor de bewoners ongetwijfeld iets waar zij lang naar hebben uitgezien. De nieuwe bewoners zijn welkom en ik neem aan dat alle Beemsterlingen hen een goed verblijf toewensen. Aan de bewoners ligt het dus niet dat er 'commotie' is ontstaan. Dat ligt, kort samengevat, aan de vormgeving van de nieuwbouw op de plaats waar die staat. Ik breng u in herinnering dat vorig jaar Dr de Vreede, voorzitter van de Stichting Welstandszorg Noord-Holland (de koepel van lokale welstandscommissies), een niet mis te verstane kwalificatie had voor het toen net gerealiseerde project. Hij zei letterlijk: "dit is een ramp!" En hij staat met dit gevoel niet alleen: behalve heel veel Beemsterlingen en toevallige passanten, heeft ook onze gemeenteraad zich afgevraagd hoe dit toch heeft kunnen gebeuren.

Ik wil de Raad graag complimenteren met het verantwoordelijkheidsbesef dat uit dit verzoek tot zelfonderzoek spreekt. Ook individuele raadsleden hebben vertwijfeld de hand in eigen boezem gestoken, zoals bijv. de heer Commandeur blijkens een stuk op de Beemster Bengel. Dat is moedig en ook dringend nodig, want er komen nog meer grootschalige bouwprojecten aan waar de cultuurhistorische context, waarbinnen deze nieuwbouw moet worden gerealiseerd, onder grote druk komt te staan.

Zeer terecht stelt u o.a. dat kwetsbaarheden in de breedste zin zichtbaar kunnen worden gemaakt, dat inzicht kan worden verkregen in de complexe realisatie van projectontwikkelingsprocessen met private en publieke partners, dat mogelijk de noodzakelijkheid van locale deskundigheid in het welstandsproces verder kan worden onderbouwd, en dat – kortom – van gemaakte fouten kan worden geleerd.

Bent u tevreden en gerustgesteld met de antwoorden die B&W hebben gegeven? Ik niet, en ik vermoed dat ik daarin niet alleen sta. Wat mij als eerste opvalt is het gedecideerd vasthouden aan de bevoegdheid van het college van B&W m.b.t. de toepassing van art. 19 lid 2 WRO. Hoe formeel juist dat ook moge zijn – en dat geldt ook voor de overige sterk procedureel gekleurde benadering van de diverse gesignaleerde problemen – het maakt het erg moeilijk om van intussen zichtbaar wordende fouten lering te trekken.

Maar uit de notitie van B&W blijkt ook verder nauwelijks enige bereidheid in geval van landschapsculturele ontsparingen zoals Middelwijk te erkennen dat er ernstige fouten zijn gemaakt. De antwoorden onder 8 en 9 van de notitie zijn wel heel erg zwak: de mededeling dat "we afhankelijk zijn van de welstandsnotitie" miskent het eigen oordeelsvermogen en straalt niet echt de wil uit architectonische blunders in de toekomst te voorkómen. Hopen dat Des Beemsters herhalingen als deze zal voorkómen, zwakt ook weer de primaire verantwoordelijkheid van het gemeentebestuur (en wat mij betreft ook van de Raad) af, en de laatste zin, namelijk "dat pas na de bouw het resultaat echt beoordeeld kan worden" is toch wel een bewijs van bestuurlijk onvermogen.

De conclusies die ik uit dit belangrijke stuk trek, zijn de volgende:

1. er wordt door B&W géén bestuurlijk mea culpa uitgesproken m.b.t. de visuele vernieling die de nieuwbouw van Middelwijk in de ogen van zeer velen is;
2. met Des Beemsters zal alles gewaarborgd zijn – helaas is de oude wijsheid 'eerst zien, dan geloven' hier niet bruikbaar;
3. eigenlijk *willen* we helemaal niets leren van dit soort blunders, want alles is immers keurig volgens de procedures en regels gegaan?

Dat laatste is ook de strekking van de volstreekte onwil van B&W om inzake de nieuwbouw naast de kerk enig acht te slaan op de 'commotie' die hierover is ontstaan. Blijkbaar vindt het gemeentebestuur helemaal niet dat het vertrouwen in dit orgaan een gevoelige knauw heeft gekregen – sterker nog: als de rechter ons, B&W, gelijk geeft, moet de burger niet zeuren (zie het terzijde-schuiven van alle zienswijzen)

Een les geleerd? B&W niet, en dat is ook niet nodig, want niet aan de orde, zo lees ik de bestuursnotitie. U, de politieke partijen, zou B&W hierop moeten afrekenen. Dat is uw taak in het duale stelsel, en de kiezer zal het zich volgend jaar ook herinneren.

Een les geleerd? Bij Beatrixpark/Middelwijk ontstond de commotie NA de bouw. Bij het plan-Henket ontstond de commotie ruim VOOR de bouw. *Die* les is duidelijk, hoop ik.

V.S.E. Falger